

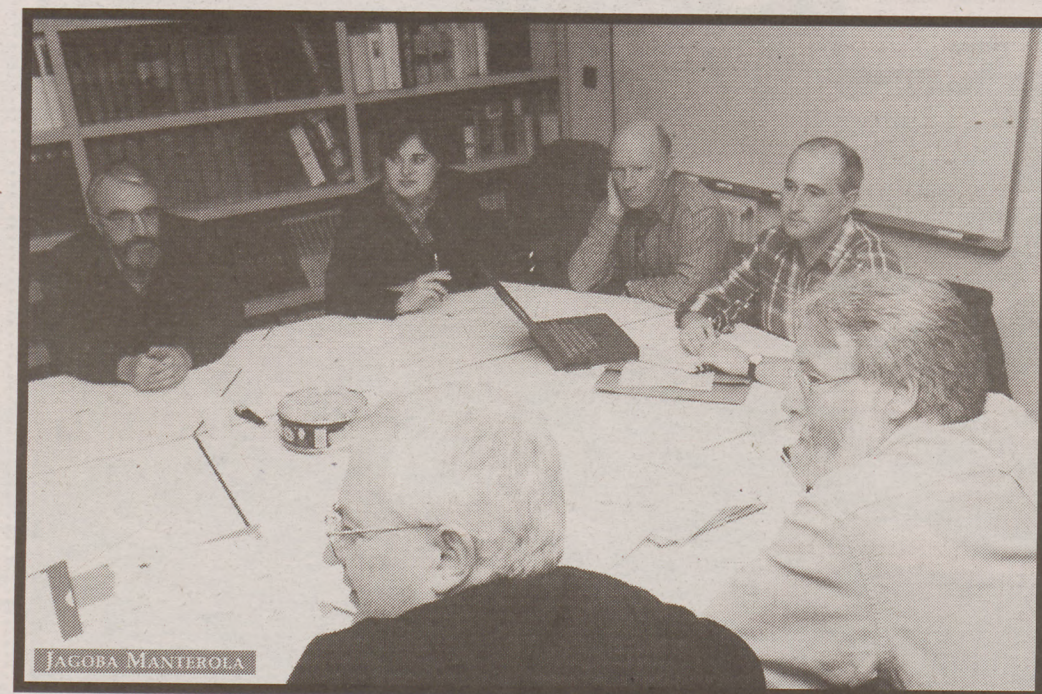
amarauna ► MELIN proiektua

Lau hizkuntza gutxituen arteko webgunea abian da

EUROPAKO LAU HIZKUNTZA gutxituen ordezkariak Donostian elkartu ziren ostegunean, lan bilera batean, MELIN proiektuaren baitan gune eleanitz bat sortzeko hizkuntza horientzat. Europako Batasuneko MLIS proiektuaren barruan finantzaketa lortu du proiektu horrek, eta helburua da webgune bat sortzea, hizkuntza gutxituen inguruko baliabide linguistikoak bilduko dituen. Abiatzeko, oraingoz, hiztegi sorta bat jarriko da online (martxorako) lau hizkuntzatarako: euskara, galesa, Irlandako gaelikoa eta katalana. MELIN siglak «Minority European Languages Information Network» esan nahi du ingelesez, Europako Gutxiengo Hizkuntzen Informazio Sarea, baina melin hitzak errota ere esan nahi du galesez, eta errota baten besoak dira, hain zuzen, ekimenaren ikurra.

Lau hizkuntza horien inguruan dabilzan lau erakunde dira oraingoz MELINeko partaide, eta horietatik izan dira Euskal Herrian aste honetan. Galesetik, Bangorreko Galesko Unibertsitateak parte hartzen du, eta handik Glyn Williams eta Bill Hicks etorri dira. Kataluniako partaidea UAB Bartzelonako Unibertsitate Autonomoa da, eta haren ordezkari Sean Golden (jatorriz, irlandarra) etorri da. Proiektuaren zuzendaritza Irlandako ITI hizkuntzalari institutuak darama, eta haren koordinatzaile Donncha O Croinin da. Euskal ordezkaria, berriz, UZEI da, eta haren egoitzan izan da aste honetako bilera, hain zuzen.

Dagoeneko, lau partaideek prest dituzte beren hiztegi eta terminologia datubaseak, online jartzeko moduan (UZEI berak duela hilabete jarri zuen In-

MELIN proiektuko bilera Donostian, ostegunean: Miguel Loinaz, Miriam Urkia, Glyn Williams, Bill Hicks, Sean Golden eta Donncha O'Croinin.

terneten berea), baina denak elkartu eta webgunean integratzea da kontua. Oraingoz, webgune probisonal bat badute, Galesko Unibertsitatekoek egin. Hala ere, beharbada hiztegi edo datubase bakoitza bereizita ageriko da. Hau da, galesetik euskara kontsultatzea zuzenean ez da posible izango, aurrerago hori konpon daitekeen arren.

Berez, MELIN programa martxoan amaituko da, webgunearen irekiera ofizialarekin, baina proiektua ezin da horretan eten, eta partaideek esperantza dute aurrera segituko duela. «Beste hizkuntza batzuk gehituko direlakoan gaude», adierazi dio EGUNKARIA-ri Donncha O Croinin irlandarrak. «Eta hiztegietatik beste eremu batzuetara hedatzeko asmoa ere badaukagu: itzulpen tresnak, sare-bidezko hizkuntzen irakaskuntza eta abar».

Katalana, denen aurretik

Hizkuntza bakoitzaren eremuan, informazioaren teknologien eta informatikaren inguruan garatzen ari diren tresnak elkartu eta denak batzea izango litzateke MELINen azken helburua. Alde horretatik, oraingoz elkartu diren lau hizkuntzak oso egoera desberdinean daude. Katalana, noski, denen inbidia da: zuzentzaile ortografikoak, gramatikak, itzultzaile nahiko aurreratuak eta Interneteko presentzia sendo eta aurreratuak du hizkuntza horrek, bilaketa motore osatuekin. «Katalunia Espainiaren aurretik ere bada-goela esan genezake», dio Bartzelonako UABeko Sean Goldek. Haren iritziz, «gobernu autonomoa eta, batez ere, unibertsitateak lan handia egiten ari dira arlo honetan».

Hizkuntza zeltikoei dagokie-

nez, alor batzuetan bederen euskara baino aurreratuago dabil-tza. Galesarentzat gramatika zuzentzaile automatikoa martxan dago, adibidez. Software egokituari dagokionez, berriz, ez dute hizkuntza horietan sistema eragilerik itzulirik (euskaraz Windows daukagu). Hala ere, Irlandan Mac-erako software multzo bat badago gaelikoz, eta e-posta bidezko gaelikozko jarduna ere aberatsa eta ugaria da. Galesez, berriz, Interneteko bilaketa motore komertzial bat galesera moldatzeko proiektua abian da. Azken alor horietan euskara atzetik dabil, dudarik gabe.

MELIN (behin-behineko gunea)
http://rwsrserver.bangor.ac.uk/melin/default.htm
http://rwsrserver.bangor.ac.uk/melin/scripts/search.asp

Partaideak: UZEI, Bangor, UAB, ITI
http://www.uzei.com
http://www.bangor.ac.uk
http://www.uab.es
http://www.iti.ie

info ► Kaixo-ren inkesta

Euskal internauten ohiturak?

Kaixo! bilatzaile euskaldunak, Eustat Euskal Estatistika Institutuaren laguntzarekin, inkesta bati ekin dio euskal internauten ezaugarrien eta Interneten erabilaren datuak biltzeko. Aitor Lopez de Aberasturik, Kaixo-ren sortzaileak, berriz ere martxan jarri du ekimen txalogarri bat, oraingozan bederen babes ofizial apur batekin gainera.

Inkestaren unibertsoa Euskal Herri osoan bizi edo jatorria duten Interneten erabiltzaileak izango dira.

Joan den asteazkenean ireki zen inkesta, eta urtarilaren 15a arte egongo da zabalik. E-mailak jendaurrean jakinaraziko dira Kaixo bilatzailean bertan: ez dira, beraz, helburu komertzialekin gero erabiltzekoak. Bestalde, jendea parte

hartzen eta inkesta betetzen anima dadin, ordenadore bat zozketatuko da partaideen artean. Digital Pentium II bat izango da, 300 Mhz-ko abiadurarekin, 64 mega RAM eta 3 gigako disko gogorrarekin.

Inkestaren helburuen artean, Interneten erabilera moduak zein diren zehaztea dago. Zenbat denbora erabiltzen dugun, zenbat konexio egiten ditugun, nondik (etxetik, lanetik...), zer erabiltzen dugun sarean (amarauna, posta, chat edo berriketa). Euskal Herriari zuzenean dagozkion galderak ere badira, ea euskarazko edo

erdarazko materialak kontsultatzen ote ditugun sarean, edo euskal gaien bila abiatzen garenean bilatzaileetan ea ezer aurkitzen dugun.

Inkestako galdetegia gaztelan zein euskaraz dago prest. Datu pertsonalak eskatzen dira, eta hori gogorra izan dakioke batzuei betetzeko orduan, baina Kaixok eta Eustatek konfidentzialtasuna ziurtatzen dute. Bestetik, saria banatzeko norbaiti eman beharko zaio...

Kaixoren inkesta
http://www.kaixo.com/encuesta

WEBGUNEAK

Euskal marrazkilariak

Argia-ren webguneke berri-kuntza batzuk komentatu genituen joan den astean. Orain, beste bat gehitu nahi dugu: Absurde izeneko webgunea. Aldizkariaren marrazkilari kolaboratzaileek osatu dute gune hau, Marko Armspach eta Asisko Urmenetak. Nagusiki, beren lan grafikoren erakustaldi gisa dago antolatuta oraingoz, nahiz eta gunea osatzeko dagoen oraindik (gauza gehiago izango ditu laster, beraz). Bi artiston lanaz gain, haien adiskideen beste irudi batzuk ere jarri dituzte webgunean: alderdi hori apur bat lantzen badute, euskal marrazkilarien txokoa bihur liteke webgune hau. Esate baterako, Egunkaria-ko Mattin marrazkilariak ere badu orain bere txokoa Interneten, seguru aski Mattinek berak ere espero ez zuen sorpresa...

► Absurde
http://www.argia.com/absurde

Olentzero

Olentzero ere internauta dugu! Hala da, bai: ikazkin ardozale zaharra teknifikatu egin zaigu eta bere webgunea ireki du Interneten. Sarearen bidez, irudi bilduma bat eta gabon kanta sorta eder bat eskaintzen die haur onei Olentzerok; gaiztoei, berriz, ikatza. Posta elektronikoz haurren opari eskariak aditzeko prest ere badu omen dago Olentzero: aurten ez bada eskatutakoa iristen, datorren urtean agian, abisatzen digu. Itxura batean, Egu-berrietako pertsonaiak Vianako Erentzun ikastolako irakasle-leen laguntza izan du webgunea osatzeko.

► Olentzero online
http://www.jalgi.com/olentzero/olentzero@jalgi.com

INFO

Zuzenketa

Joan den astean genioenez, Eusko Ikaskuntzak CD-ROM batean argitaratu ditu iaz egin zuen Informazioaren Gizarte-ari buruzko biltzar nagusiko txosten eta komunikazioak. Testuok Interneten ez zituztela jarri leporatzen genion Elri, baina oker genbiltzan. Komunikazioetako batzuk, behintzat, sarean daude libre kontsultatzeko moduan.

► El: Informazioaren Gizarteaz biltzarra
http://suse00.su.ehu.es/euskera/congixiv.htm